"Ekspert Finans Konsaltinq" MMC

Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, G.Qədirbəyova küçəsi 16
012 489 71 56, 051 229 74 43/45
info@efc.az
www.efc.az
012 4897156
VÖEN: 1501714271

"EKSPERT FİNANS KONSALTİNQ" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI VƏ MÜSTƏQİL AUDİTOR RƏYİ

Audit aparılmış müəssisənin adı: "SYNTAX" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

VÖEN:	**1502568721**
İcraçılar	**Direktor: Zərnigar Qasım qızı Məcnunova**
	Auditor Mübariz Rəhman oğlu Əmiraslamov
VÖEN	**1702318661**
Hesabatın əhatə etdiyi dövr:	**01.01.2021-31.12.2021**
Hesabatın verilməs tarixi:	**02 iyun 2022-ci il**
Müqavilə:	**013/2022**

AGREEMENT

MÜQAVİLƏ № 013/2022

AUDİTOR XİDMƏTİ GÖSTƏRİLMƏSİ BARƏDƏ
ON THE AUDIT SERVICE

Bakı şəhəri

06 may 2022-ci il

Bundan sonra "İcraçı" adlandırılacaq, *Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatası tərəfindən 26.09.2018-cı il tarixli (Qeydiyyat № AT/168) İcazəyə əsasən fəaliyyət göstərən "Ekspert Finans Konsaltinq" MMC-nin direktoru Zərnigar Qasım qızı Məcnunova* bir tərəfdən və bundan sonra "Sifarişçi" adlandırılacaq *"SYNTAX" QSC-nin direktoru Haşım Sahib oğlu Məmmədov* digər tərəfdən auditor xidməti göstərilməsi barədə aşağıdakı müqaviləni bağladılar:

I. Müqavilənin məzmunu və tərəflərin cavabdehliyi

1.1. Sifarişçi tapşırır, İcraçı isə aşağıdakı auditor xidmətlərinin göstərilməsini öz öhdəsinə götürür:

2021-ci ilin maliyyə hesabatlarının auditi

(auditor xidmətinin növü)

1.2. Göstərilmiş auditor xidmətlərinin nəticəsini "İcraçı":

auditor hesabatı ilə

rəsmiləşdirir.

1.3. Sifarişçi göstərilmiş auditor xidmətlərinin müqabilində bu müqavilədə nəzərdə tutulmuş məbləği ödəyir.

II. Tərəflərin hüquq və vəzifələri

2.1. İcraçının hüquq və vəzifələri:

bağlanmış müqavilənin şərtinə uyğun olaraq, göstəriləcək xidmətin forma və metodlarını sərbəst müəyyən etmək;

- sifarişçinin rəhbərliyindən və işçilərindən yazılı izahat almaq;
- xidmətin göstərilməsi ilə əlaqədar müqavilə əsasında başqa auditorları (ekspert və ya mütəxəssisləri) cəlb etmək;
- göstəriləcək xidmətin məzmunu (şərti) ilə əlaqədar olaraq lazımi sənədlərin təqdim edilməməsi hallarında xidmət göstərilməsindən imtina etmək;

- auditin aparılmasında qanunvericiliyin tələblərinə riayət etmək;

- auditin aparılması zamanı aşkar edilmiş bütün pozuntular, çatışmazlıqlar və nöqsanlar barədə sifarişçinin rəhbərliyinə məlumat vermək;

- xidmət göstərilməsi ilə əlaqədar əldə edilən məlumatları (məhkəmə orqanlarının tələb etdiyi hallar istisna olmaqla) məxfi saxlamaq;

- alınmış və ya tərtib edilmiş sənədlərin qorunub saxlanılmasını təmin etmək.

2.2. Sifarişçinin hüquq və vəzifələri:

- xidmət göstərilməsi ilə bağlı auditorun qeyri-qanuni hərəkətləri və meydana çıxan əmlak xarakterli mübahisələrlə əlaqədar Auditorlar Palatasına və məhkəməyə müraciət etmək;

- göstərilən xidmətlərlə bağlı qanunvericiliyin tələbləri, tərəflərin hüquq və vəzifələri, habelə auditorun rəsmiləşdirilmiş olduğu sənədlərdə əks edilmiş irad və nəticələr üçün əsas olan normativ aktlar barəsində ətraflı məlumat almaq;

- xidmət göstərilərkən aşkar olunmuş pozuntular və nöqsanlar haqqında məlumat almaq;

- xidmət göstərilərkən auditora təqdim olunmuş sənəd və məlumatların qorunmasını və məxfi saxlanmasını tələb etmək;

- müqavilədə nəzərdə tutulan xidmətin göstərilməsi üçün zəruri olan bütün sənədləri, registrləri və hesabatları auditora vaxtında vermək;

- auditorun sorğusuna dair yazılı və şifahi izahatlar vermək.

III. İşlərin dəyəri və hesablaşma qaydaları

3.1. Tərəflərin razılığına əsasən, bu müqavilədə nəzərdə tutulan auditor xidmətinin dəyəri aşağıdakı məbləğdə müəyyən edildi:

- göstərilən xidmətin dəyəri 8000.00 (səkkiz min) manat

Cəmi ödənilməlidir 8000.00 (səkkiz min) manat

3.2. Sifarişçi müqavilədə nəzərdə tutulan məbləği aşağıdakı qaydada ödəməlidir:

<u>auditor hesabatı təqdim edildikdən sonrakı 5 (beş) iş günü müddətində</u>

3.3. Sifarişçi tərəfindən əsassız olaraq müqavilə və yaxud müqavilənin şərtləri pozularsa, ödənilmiş məbləğ geri qaytarılmır.

3.4. Sifarişçi göstərilən xidmətin vaxtında ödənilməmiş dəyərinin gecikdirilmiş hər günü üçün 0.5 % həcmində penya ödəyir.

IV. İşlərin təhvili və qəbulu qaydası

4.1. Müqavilə üzrə işlər başa çatdırıldıqdan sonra qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada rəsmiləşdirilmiş sənədlərin Sifarişçiyə təqdim edilməsi təhvil-qəbul aktı vasitəsi ilə həyata keçirilir.

4.2. Təhvil-qəbul aktını alan Sifarişçi ən çoxu 10 gün müddətində yoxlama aktı ilə tanış olmalı və heç bir etirazı olmazsa, bu barədə hər iki tərəfin imzası ilə akt tərtib edilir və orada başa çatdırılacaq işlərin siyahısı və icra müddəti göstərilir.

4.3. Sifarişçinin əsaslandırılmış etirazı olarsa, bu barədə hər iki tərəfin imzası ilə akt tərtib edilir və orada başa çatdırılacaq işlərin siyahısı və icra müddəti göstərilir.

4.4. Başa çatdırılacaq işlər vaxtından əvvəl yerinə yetirilərsə, Sifarişçi onu vaxtından əvvəl qəbul edir və dəyərini razılaşdırılmış qiymətlə ödəyir.

V. Tərəflərin məsuliyyəti və öhdəliyi

5.1. Sifarişçi İcraçıya xidmət göstərilməsi üçün təqdim etdiyi bütün sənədlərin, o cümlədən yazılı və şifahi izahatların düzgünlüyünə məsuliyyət daşıyır.

5.2. Sifarişçi və İcraçı öhdəliyi tam və ya qismən yerinə yetirmədikdə qüvvədə olan qanunvericiliyə və bağlanmış müqavilənin şərtlərinə görə əmlak məsuliyyəti daşıyır.

5.3. İcraçı tərəfindən xidmət vaxtında göstərilməzsə, bağlanmış müqavilənin şərtlərinə görə, İcraçı gecikdirilən hər gün üçün xidmət haqqının 0.5 % həcmində cərimə ödəyir.

5.4. Bu müqavilənin 8.3 bəndində göstərilən şərtlər pozularaq yerinə yetirilmiş iş Sifarişçi tərəfindən vaxtında qəbul edilməzsə, gecikdirilən hər gün üçün Sifarişçi xidmət haqqının 0.5 % həcmində cərimə ödəyir.

VI. Məxfilik

6.1. Tərəflər bağlanmış müqavilənin mövcudluğu, məzmunu və müqavilənin bağlanması üçün zəruri olan sənədləri məxfi saxlamaqla, tərəf-müqabilin rəsmi razılığı olmadan üçüncü tərəfə heç bir məlumat vermir.

İcraçı aşkar edilən fakt və məlumatlardan Sifarişçinin yazılı razılığı olmadan hər hansı bir məqsəd üçün istifadə edə bilməz.

6.2. İcraçı onun təqsiri üzündən olmayan səbəblərə görə yayılmış məlumatlara görə və ümumi xarakterli məlumatların yayılması üçün məsuliyyət daşımır.

VII. Mübahisələrin həlli

7.1. Bağlanmış müqavilə şərtləri üzrə tərəflər arasında hər hansı bir mübahisə və ya fikir ayrılığı danışıqlar vasitəsi ilə həll edilməzsə, qüvvədə olan qanunvericiliyə uyğun həll edilir.

VIII. Müqavilənin vaxtından əvvəl dayandırılması

8.1. Tərəflərdən hər hansı biri aşağıda göstərilən səbəblər olarsa, rəsmi məktub vasitəsilə müqavilənin icrasını dayandıra bilər:

a) ödəmə qabiliyyəti olmazsa, imkansız, ləğv edilmə və ya yenidən təşkil etmə hallarında;

b) işgüzar fəaliyyətin dayanması və ya ona maneəçilik təhlükəsi olduqda.

8.2. Tərəflərdən biri müqavilə şərtlərini pozarsa və buraxılmış nöqsanları ikinci tərəfin tələbi ilə 3 gün ərzində aradan qaldıra bilməzsə, ikinci tərəf rəsmi məktubla müqavilənin icrasını dayandıra bilər.

8.3. Əgər bağlanmış müqavilə 8.1 və 8.2-ci bəndlərə əsasən pozularsa, göstərilmiş faktiki xidmətin dəyəri Sifarişçi tərəfindən yerinə yetirilmiş işin həcminə dair tərtib edilmiş akta əsasən ödənilir.

IX. Fors-major şəraiti

9.1. Fors-major şəraitində müqavilə üzrə götürülən öhdəliyin yerinə yetirilməsi qeyri-mümkün ola bilər.

9.2. Fors-major şəraitinin mövcud olması ilə əlaqədar tərəflərdən biri ekstremal şəraitdədirsə və müqavilə öhdəliyini vaxtında yerinə yetirə bilmirsə, fors-major şəraiti qurtaranadək öhdəliyin yerinə yetirilməsindən o halda azad edilir ki, ikinci tərəfə dərhal fors-major şəraitinin mövcudluğuna dair rəsmi məktub göndərmiş olsun.

X. Digər şərtlər

10.1. İcraçı müqavilə öhdəliyini yerinə yetirmək məqsədi ilə lazım olan auditorları cəlb edir.

10.2. Müqavilədə yerinə yetirilən işin dəyəri yalnız bu müqavilə üçün olmaqla, gələcəkdə bağlanılacaq eyni adlı müqaviləyə şamil edilmir və rəqabət üçün istifadə edilə bilməz.

10.3. Bu müqavilə 2 nüsxədən ibarət imzalanmışdır.

XI. Müqavilənin fəaliyyət müddəti

11.1. Bu müqavilə tərəflərin səlahiyyətli nümayəndələri tərəfindən imzalandığı tarixdən qüvvəyə minir və auditor heesabatının verilməsilə başa çatır.

XII. Tərəflərin hüquqi ünvanı və bank rekvizitləri:

İCRAÇI:

"EKSPERT FİNANS KONSALTİNQ" MMC
AZ1003, Bakı şəhəri Səbail rayonu, Azər Nəsirov, ev.42 a, m.yoxdur

VÖEN: 1702318661
Bank: AFB BANK ASC, Nərimanov Filialı
VÖEN 1301703781
M/H AZ81NABZ01350100000000091944
Kod: 501446
H/h: AZ40AZFI40090AZ1075257410001
S.W.I.F.T.: AZFIAZ22

Direktor__________ **Z.Q.Məcnunova**

SİFARİŞÇİ:

"SYNTAX" QSC
Hüquqi ünvan: Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, AZ1069, Nərimanov r-nu, Y.V.Çəmənzəminli küç.,ev.61
VÖEN: 1502568721
Bank: Rabitəbank ASC
VÖEN: 9900001061
M/H: AZ61NABZ01350100000000006944
Kod: 506399
H/H: AZ10RBTA00400600100944138744
S.W.I.F.T.: RBTAAZ22

Direktor__________ **H.S.Məmmədov**

"SYNTAX"
QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təsdiq edilməsi üzrə rəhbərliyin məsuliyyəti haqqında hesabat

Rəhbərlik Cəmiyyətin 31 dekabr 2021-ci il tarixinə balansı və mənfəət və zərərlərini düzgün əks etdirən hesabatların Beynəlxalq Auditor Standartlarına ("BAS") uyğun olaraq hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən, rəhbərlik aşağıdakılara cavabdehdir:

- Müvafiq mühasibat uçotu prinsiplərinin seçilməsinə və onların ardıcıl sürətdə tətbiqinə;
- Ədalətli və düzgün qərarların verilməsinə və qiymətləndirmələrin aparılmasına;
- Maliyyə hesabatlarında açıqlanmış və izah edilmiş hər hansı mühüm kənarlaşmaların BAS-ın tələblərinə uyğunluğuna; və
- Cəmiyyətin təxmin edilə bilən dövr ərzində öz fəaliyyətini davam etdirməsi mümkün olmayana qədər maliyyə hesabatlarının fasiləsizlik prinsipi əsasında hazırlanmasına.

Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuliyyət daşıyır:

- Cəmiyyətdə effektli və sağlam daxili nəzarət sisteminin qurulmasına, tətbiqinə və saxlanılmasına;
- Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini hər zaman dəqiq açıqlayan və Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının BAS-ın tələblərinə uyğun olduğuna təminat verən mühasibat yazılışlarının hər zaman dəqiq və düzgün saxlanılmasına;
- Mühasibat yazılışlarının Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və mühasibat uçotu qaydalarına uyğun aparılmasına;
- Cəmiyyətin aktivlərinin mühafizə edilməsi üçün mümkün tədbirlərin görülməsinə; və
- Saxtakarlıq hallarının və digər pozuntuların müəyyən edilməsinə və qarşısının alınmasına.

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə maliyyə hesabatları ***"SYNTAX" QSC***-nin Rəhbərliyi tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

Cəmiyyətin rəhbəri

MƏKTUB – ÖHDƏLİK

05 may 2022-ci il

"SYNTAX" QSC-nin rəhbəri
Cənab Haşım Məmmədova

Audit aparılmasının şərtləri

Sizin ***"SYNTAX" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (VÖEN: 1502568721)*** mühasibat (maliyyə) hesabatlarının auditinin aparılması haqqında təklifinizi qəbul edərək bu məktub-öhdəliklə təsdiq edirəm. Audit standartlarına və digər hüquqi-normativ aktlara əsasən 31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə balans və gəlirlər-xərclər haqqında hesabatları ilkin sənədlər üzrə seçmə üsulu ilə (təqdim olunan sənədlərə əsasən) yoxlanacaqdır.

Mənim tərəfimdən audit Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik aktlarına və Beynəlxalq Audit Standartlarına (mühasibat hesabatlarının tərtib edilməsi qaydasını və auditorun fəaliyyətini tənzimləyən qanunvericilik və normativ aktlarına) əsasən aparılacaqdır.

Auditin məqsədi 2021-ci il üzrə ***"SYNTAX" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin*** mühasibat (maliyyə) hesabatlarının dürüstlüyü haqqında auditorun fikrini ifadə edən rəy verməkdən ibarətdir.

Mən öz nəticələrimi əsaslandırmaq üçün sizin təşkilatın işçilərinin köməyinə ümid edərək, daxili nəzarətin vəziyyətinin, uçot məlumatlarının yetərliyinin və dürüstlüyünün yoxlanılmasının bir sıra prosedurlarından və testlərindən istifadə edəcəyəm.

Auditin testlərinin seçilmə və digər özünəməxsus xüsusiyyətlərini, auditlə əhatə olunacaq sənədlərin, həmçinin böyük olmasını nəzərə alaraq, ayrı-ayrı qeyri-müəyyənlik və səhvlərin aşkar edilməməsi riski mövcuddur. Mən hər şeyi edəcəyəm ki, həmin riski minimuma endirmək mümkün olsun, lakin nəticənin tam dəqiqliyinə (auditlə qəbul edilmiş ümumi qaydaya əsasən) zəmanət verə bilmərəm. Siz mühasibat uçotu və hesabatlarının qəsdən təhrif edilməsi faktlarının aşkar edilməsi haqqında mənim yazılı hesabatımı məlumatlandıracaqsınız.

Mən auditin aparılmasına dair müqavilənin şərtlərinə və "Auditor xidməti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən göstərdiyim xidmətlərə görə məsuliyyət daşıyacam. Mən Sizin təşkilatın kommersiya sirrinə riayət edilməsi üzrə öhdəliyi öz üzərimə götürürəm.

Uçot siyasətinin seçilməsinə və tətbiq edilməsinə, daxili nəzarət və mühasibat yazılarının uyğunluğunun təmin olunmasına, ilkin uçot məlumatlarının düzgün əks etdirilməməsi də daxil edilməklə, mühasibat hesabatlarının tərtib edilməsinə görə

"SYNTAX" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (VÖEN 1502568721) icra orqanının məsuliyyətini Sizin nəzərinizə çatdırıram. Mən Sizin, ***"SYNTAX" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin*** rəhbərliyindən xahiş edirəm ki, audit üçün təqdim edilən məlumatların tam və dürüst olmasını rəsmi təsdiq edəsiniz.

Sizin işçilərlə hərtərəfli əməkdaşlığa ümidvaram ki, auditin tam aparılması üçün zəruri olan mühasibat sənədləri və digər məlumatlar mənim sərəncamıma təqdim olunacaqdır.

Ümid edirəm ki, Sizin mühasibat hesabatlarınızın dürüstlüyü haqqında mənim fikrimi dəyişmək məqsədilə hər hansı bir formada mənə heç bir təzyiq göstərilməyəcək. Qəbul edilmiş audit normalarına əsasən həmin şərtin pozulması auditin aparılmasına dair müqavilənin vaxtından əvvəl dayandırılması üçün əsasdır.

Göstərilən xidmətlərin dəyərini Sizinlə bağladığım müqavilədə göstəriləcək razılaşdırılmış məbləğ təşkil edəcəkdir.

Ayrı-ayrı işlərin dəyəri auditorların tələb olunan ixtisas səviyyəsinə və iş təcrübəsinə, məsuliyyət dərəcəsinə müvafiq olaraq dəyişə bilər. Hesablaşmanın həyata keçirilməsi qaydası və müddəti auditin aparılmasına dair müqavilə ilə müəyyən ediləcəkdir.

Xahiş edirəm ki, Sizə təqdim olunan mühasibat hesabatlarının dürüstlüyünün auditinə razılıq haqqında məktub-öhdəliyin sürətini imza edib, onun məzmununa dair irad və təkliflərinizi bizə göndərəsiniz.

"Ekspert Finans Konsaltinq" auditor təşkilatının direktoru

_______________ Zərnigar Qasım qızı Məcnunova 06 may 2022-ci il

Mühasibat hesabatlarının dürüstlüyünün auditor yoxlamasının şərtləri ilə razıyam:

Təsərrüfat subyektinin icra orqanının rəhbəri

_______________ Haşım Sahib oğlu Məmmədov 06 may 2022-ci il

Bakı şəhəri *02 iyun 2022-ci il*

TƏHVİL-QƏBUL AKTI

Biz, aşağıda imza edənlər, bundan sonra "İcraçı" adlandırılacaq "Ekspert Finans Konsaltinq" MMC (VÖEN: 1702318661), direktoru Zərnigar Qasım qızı Məcnunova şəxsində bir tərəfdən və bundan sonra "Sifarişçi" adlandırılacaq "SYNTAX" QSC (VÖEN: 1502568721), direktoru Haşım Sahib oğlu Məmmədov şəxsində digər tərəfdən bu aktı tərtib edirik ondan ötrü ki, "İcraçı" tərəfindən audit işi müqavilənin şərtlərinə uyğun olaraq aparılmışdır.

Audit işi nəticəsinə görə "Sifarişçi"yə auditorun hesabat-rəyi təhvil verilmişdir.

1) Auditor Müqaviləsi 4 vərəq
2) Audit hesabatı 25 vərəq

Təhvil verdi:

"İcraçı"

Z.Q.Məcnunova

Azərbaycan Respublikası Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti EKSPERT FINANS KONSALTINQ Limited Liability Company Azerbaijan Republic

Təhvil aldı:

"Sifarişçi"

H.S.Məmmədov

Azərbaycan Respublikası Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti SYNTAX Closed Joint Stock Company Azerbaijan Republic

"SYNTAX" QSC-NİN 31.12.2021-Cİ İL TARİXƏ MALİYYƏ HESABATLARI VƏ MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

MÜNDƏRİCAT

Müstəqil auditorun hesabatı..3-5
Maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təsdiqlənməsi ilə bağlı rəhbərliyin məsuliyyətinə dair hesabat..6
Mənfəət və zərər haqqında hesabat..7
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat 8
Pul vəsaitləri nin hərəkəti haqqında hesabat 9
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat..10
Maliyyə hesabatlarına şərhlər və qeydlər 11-25

Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, G.Qədirbəyova küçəsi 16
012 489 71 56, 051 229 74 43/45
info@efc.az
www.efc.az
012 4897156
VÖEN: 1501714271

"Ekspert Finans Konsaltinq" MMC

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

"SYNTAX" QSC-nin
Təsisçisinə və Rəhbərliyinə

Rəy

Biz "SYNTAX" QSC-nin 31 dekabr 2021-ci il tarixinə əhəmiyyətli uçot siyasətinin və digər izahedici qeydlərin qısa xülassəsindən ibarət olan əlavə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.
Hesab edirik ki, Cəmiyyətin qoşma maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlərdə BEYNƏLXALQ AUDİT STANDARTLARINA (BAS)-ya uyğun olaraq hazırlanmışdır.

Rəy üçün əsaslar

Biz auditi BEYNƏLXALQ AUDİT STANDARTLARINA (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın "Maliyyə hesabatlarının auditi üçün auditorun məsuliyyəti" bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının "Etika Məcəlləsinin" (IESBA Məcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də IESBA məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Əsas audit məsələləri

Əsas audit məsələləri bizim peşəkar mühakiməmizə görə cari dövrün maliyyə hesabatlarının auditində ən əhəmiyyətli məsələlərdir. Bu məsələlər maliyyə hesabatlarının auditi baxımından və maliyyə hesabatlarına dair rəyimizin formalaşdırılmasında bütövlükdə nəzərə alınmışdır və biz bu məsələlərə dair ayrılıqda rəy vermirik.

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının BAS-a uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhrif olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativin olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz tətib edilmiş maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o zəmanət vermir ki, əhəmiyyətli təhrif mövcud olduqda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış audit onu həmişə aşkarlayır. Təhriflər dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

BAS-ların tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi biz audit aparılan zaman peşəkar mühakimə tətbiq edirik və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflər risklərini müəyyən edib qiymətləndiririk, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirib həyata keçiririk və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib audit sübutlarını əldə edirik. Dələduzluq nəticəsində əhəmiyyətli təhrifi aşkarlamama riski səhvlər nəticəsindəkindən daha yüksəkdir, çünki dələduzluq sözləşmə, saxtakarlıq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər.

- Cəmiyyətin daxili nəzarətin səmərəliliyinə dair rəy bildirmək məqsədi üçün olmamaq şərtilə, bu şərtlər şərçivəsində uyğun olan audit prosedurlarını layihələndirmək üçün auditə aid daxili nəzarəti başa düşürük.

- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məntiqliliyini qiymətləndiririk.

• Mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutlarının əsasında Cəmiyyətin fəaliyyətini fasiləsiz davam etmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisələrlə və ya şəraitlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığında dair nəticə çıxarırıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməliyik və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və ya şəraitlər Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər.

Biz iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddətləri, habelə əhəmiyyətli audit sübutları, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarətdə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında məlumat veririk.

"Ekspert Finans Konsaltinq"
Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin
Direktoru: Zərnigar Məcnunova

"Ekspert Finans Konsaltinq"
Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin
Auditoru: Mübariz Əmiraslanov

Tarix: 02.06.2022

31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT

Rəhbərlik "SYNTAX" QSC-nin (bundan sonra "Cəmiyyət") 31 dekabr 2021-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, eləcə də həmin tarixə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələri, pul vəsaitlərinin hərəkəti və kapitalda dəyişiklikləri düzgün əks etdirən BEYNƏLXALQ AUDİT STANDARTLARINA (BAS) müvafiq olaraq hazılanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında rəhbərlik aşağıdakılara cavabdehdir:

Mühasibat uçotu qaydalarının müvafiq şəkildə seçilməsi və tətbiqinə;
Məlumatların, o cümlədən mühasibat uçotu qaydalarının müvafiq, mötəbər, müqayisəli və anlaşıla bilən tərzdə təqdimatına;
İstifadəçilərə xüsusi əməliyyatların, digər hadisə və şəraitlərin Cəmiyyətin maliyyə vəziyyəti və maliyyə nəticələrinə təsirini anlamaqda yardım göstərilməsi üçün BAS-ın xüsusi tələblərinin yerinə yetirilməsi kifayət etmədikdə əlavə açıqlamalar verilməsinə;
Cəmiyyətin fasiləsizlik prinsipinə əsasən fəaliyyətini davam etdirə bilməsi imkanlarının qiymətləndirilməsinə;

Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuldur:

Cəmiyyətin daxilində sağlam və effektiv daxili nəzarət sisteminin yaradılması, tətbiqi və saxlanılmasına;
Cəmiyyətin əməliyyatlarının açıqlanması və izah edilməsi, habelə,onun maliyyə hesabatlarının istənilən vaxt dəqiqliklə açıqlanması üçün yetərli olan və Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının BAS-a uyğun gəldiyini təmin edə biləcək müvafiq mühasibat uçotu qeydlərini aparılması;
Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və mühasibat uçotu qaydalarına müvafiq olaraq məcburi mühasibat uçotu qeydlərinin aparılmasına;
Cəmiyyətin aktivlərinin mühafizə olunması üçün mümkün tədbirlər görülməsinə;
Saxtakarlıq və digər pozuntuların müəyyən edilməsi və qarşısının alınmasına.
Cəmiyyətin 31 dekabr 2021-ci il tarixinə başa çatan il üzrə maliyyə hesabatları 16.05.2022-ci il tarixində rəhbərlik tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

Cəmiyyət tərəfindən:
MƏMMƏDOV HAŞIM SAHİB OĞLU

Direktor	Baş mühasib

"SYNTAX" QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİNİN
31 DEKABR 2021-CI İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MƏNFƏƏT VƏ ZƏRƏR HAQQINDA HESABAT
(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər №	31.12.2021	31.12.2020
Gəlirlər			
Satışdan gəlir	13	1 305 586.46	1 201 779.32
Maya dəyəri	14	- 146 556.16	- 109 602.79
Əməliyyat gəliri		**1 159 429.08**	**1 084 599.80**
Digər Gəlirlər			
Maliyyə gəliri			
Maliyyə xərcləri	18	- 575.24	- 7 576.73
Maliyyə gəliri		-575.24	- 7 576.73
Kommersiya xərcləri			
Amortizasiya xərcləri	4	- 16 529.92	- 9 218.67
Əmək haqqı bununla bağlı xərclər	15	- 809 231.70	- 710 371.47
Digər Kommersiya xərcləri	16	- 65 720.55	- 80 813.40
Toplam kommersiya xərcləri		- 891 482.17	- 800 403.54
İnzibati xərclər	17	- 116 756.50	- 33 584.30
Gəlirdən çıxılmayan xərclər			
Ümumi mənfəət		150 791.63	258 188.69
Keçmiş illərin zərəri		-	-
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət		**150 791.63**	**258 188.69**
Mənfəət vergisi xərci		**- 30 158.33**	**- 51 637.74**
İl üzrə mənfəət		**120 633.30**	**206 550.95**

"SYNTAX" QSC-nin rəhbəri

MƏMMƏDOV HAŞIM SAHİB OĞLU

İmza və MY

"SYNTAX" QSC-nin baş mühasibi

İmza

Əlavə olunmuş qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

"SYNTAX" QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİNİN

31 DEKABR 2021-CI İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT

(Azərbaycan manatı ilə)

Aktivlər	**Qeydlər №**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Uzunmüddətli aktivlər			
Bina, Torpaq, Tikili və Qurğular	4	-	
Maşın və avadanlıqlar	4	2 726.07	3 407.58
Nəqliyyat vasitələri	4	24 773.54	5 150.03
Hesablama texnikası	4	11 837.97	13 756.35
Digər əsas vəsaitlər	5	2 702.30	3 377.88
Qeyri-maddi aktivlər		6 383.83	7 093.14
Məcmu uzunmüddətli aktivlərin dəyəri		**48 423.71**	**32 784.98**
Qısa müddətli aktivlər			
Ehtiyatlar	6	7 642.71	10 493.07
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	7	159 693.78	156 326.02
Büdcə ilə hesablaşmalar	8	39 733.57	18 153.23
Debitor borclar və verilmiş avanslar	8	138 387.06	182 361.97
Gələcək dövrün xərcləri			
Digər qısamüddətli aktivlər	9	29 085.42	44 508.87
Məcmu qısamüddətli aktivlərin dəyəri		374 542.54	411 843.16
Məcmu aktivlərin dəyəri		**422 966.25**	**444 628.14**
Kapital və öhdəliklər			
Kapital			
Nizamnamə kapitalı		2 000.00	2 000.00
Əvvəlki illərin bölüşdürülməmiş mənfəəti		3 729.66	3 729.66
Hesabat dövrünün Bölüşdürülməmiş mənfəəti		306 593.68	341 037.92
Kapital ehtiyatları			
Məcmu kapitalın dəyəri		**312 323.34**	**346 767.58**
Uzunmüddətli öhdəliklər			
Bank kreditləri öhdəliklər	10		
Məcmu uzunmüddətli öhdəliklərin dəyəri			
Qısamüddətli öhdəliklər			
Alınmış avanslar			
Dövlət büdcəsi qarışısında öhdəliklər	12		
Kreditor borclar	11	692.10	85 486.51
Gələcək dövrün gəlirləri			
Digər öhdəliklər		109 950.81	12 374.05
Məcmu qısamüddətli öhdəliklərin dəyəri		110 642.91	97 860.56
Məcmu öhdəliklərin dəyəri		**110 642.91**	**97 860.56**
Məcmu kapital və öhdəliklərin dəyəri		**422 966.25**	**444 628.14**

MƏMMƏDOV HAŞIM SAHIB OĞLU

İmza və MY

Azərbaycan Respublikası Səhmdar Cəmiyyəti SYNTAX Closed Joint Stock Company Azerbaijan Republic

İmza

Əlavə olunmuş qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

"SYNTAX" QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİNİN 31 Dekabr 2021-CI İL
TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ PUL VƏSAİTİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT (DOLAYI METOD)
(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər №	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Hesabat dövrü üzrə xalis mənfəət		120 633.30	206 550.95
Düzəlişlər:			
Aktivlər üzrə hesablanmış amortizasiya		16 529.92	9 218.67
Düzəlişdən sonrakı pul vəsaitinin hərəkəti		**137 163.22**	**215 769.62**
Debitor borclarının (artması) azalması		22 394.57	-20 464.11
Material ehtiyatlarının (artması) azalması		2 850.36	-2 310.07
Gələcək dövrün xərcləri (artması) azalması			
Digər qısa müddətli aktivlərin (artması) azalması		15 423.45	23 620.78
Alınmış avansların artması (azalması)			
Vergi və sair məcburi öhdəliklərin artması (azalması)			
Kreditor borcların artması (azalması)		-84 794.41	-411.60
Gələcək dövrün gəlirlərinin (artması) azalması			
Sair öhdəliklərin artması (azalması)		97 576.76	12 205.27
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitinin xalis hərəkəti		**190 613.95**	**228 409.89**
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vəsatinin hərəkəti			
Bina, Torpaq, tikili və qurğular əldə edilmişdir			
Maşın və avandanlıqlar əldə edilmişdir			
Nəqliyyat vasitəsi əldə edilmişdir		- 27 881.36	
Hesablama texnikası əldə edilmişdir		- 4 287.29	- 4 974.00
Digər əsas vəsait əldə edilmişdir			
Qeyri-maddi aktiv əldə edilmişdir			
Əsas vəsaitlərin təqdim edilməsindən daxilolmalar			
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vəsatinin xalis hərəkəti		**- 32 168.65**	**- 4 974.00**
Maliyyələşmə fəaliyyəti üzrə pul vəsatinin hərəkəti			
Nizamnamə kapitalına pul qoyuluşu			
Təsisçi tərəfindən verilmiş borc məbləği			
Bank kreditləri			
Ödənilmiş Dividendlər		- 150 000.00	- 125 000.00
Mənfəətdən silinmələr		- 5 077.54	- 28 689.56
Maliyyələşmə fəaliyyəti üzrə pul vəsatinin xalis hərəkəti		**- 155 077.54**	**-153 689.56**
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin ilin əvvəlinə qalığı		**156 326.02**	**86 579.69**
İl ərzində pul vəsaitlərinin artması (azalması)		**3 367.76**	**69 746.33**
Xarici valyuta məzənnələrində dəyişiklərinin təsiri			
Bank overdraftı çıxılmaqla pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin ilin sonuna qalığı		**159 693.78**	**156 326.02**

"SYNTAX" QSC-nin rəhbəri

İmza və MY

"SYNTAX" QSC-nin baş mühasibi

İmza

"SYNTAX" QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİNİN

31 DEKABR 2021-CI İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT

(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər №	Nizamnamə kapitalı	Bolüşdürülməmiş Mənfəət (ödənilməmiş zərər)	Kapital ehtiyatları	Cəmi
1 yanvar 2020-ci tarixinə olan qalıq		**2 100.00**	**291 906.19**		**294 006.19**
2020-ci il üçün kapitaldakı dəyişikliklər					
Mühasibat üçotu siyasətində dəyişikliklər		-	-	-	-
Kapital qoyuluşu					
Dövr ərzində xalis mənfəət			**206 550.95**		**206 550.95**
Ödənilmiş dividend			**- 125 000.00**		**- 125 000.00**
İl ərzində silinmələr			**- 28 689.56**		**- 28 689.56**
Yenidən qiymətləndirilmədən əldə olunan gəlir/zərər		-	-	-	-
Vergi yoxlaması zamanı tətbiq edilmiş maliyyə sanksiyası		-	-	-	-
31 dekabr 2020-ci il tarixinə olan qalıq		**2 000.00**	**344 767.58**		**346 767.58**
2021-ci il üçün kapitaldakı dəyişikliklər					
Mühasibat üçotu siyasətində dəyişikliklər		-	-	-	-
Yenidən tərtib edilmiş balans		-	-	-	-
Kapital qoyuluşu					
Dövr ərzində xalis mənfəət			**120 633.30**		**120 633.30**
Ödənilmiş dividend			**- 150 000.00**		**- 150 000.00**
Mənfəətdən silinmələr			**- 5 077.54**		**- 5 077.54**
Uzunmüddətli aktivlərin yenidən qiymətlənməsindən əldə olunmuş gəlir		-	-	-	-
Vergi məqsədləri üçün gəlirdən çıxılmayan xərclər		-	-	-	-
31 dekabr 2021-ci il tarixinə olan qalıq		**2 000.00**	**310 323.34**		**312 323.34**

"SYNTAX" QSC-nin rəhbəri

MƏMMƏDOV HAŞIM SAHİB OĞLU

İmza və MY

"SYNTAX" QSC-nin baş mühasibi

İmza

Əlavə olunmuş qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

31 dekabr 2021-ci il tarixinə Uçot Siyasəti və Digər İzahedici Qeydlərin Qısa Xülasəsi

1. CƏMİYYƏT HAQQINDA

"SYNTAX" QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ 28.04.2014-cü il tarixdə 1502568721 dövlət qeydiyyat nömrəsi (VÖEN) Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin Milli Gəlirlər Baş İdarəsinin Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı idarəsində dövlət qeydiyyatına alınmışdır.

Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi Kommersiya Hüquqi şəxslərinin 30.11.2021-ci il tarixli dövlət reyestrindən çıxarışa əsasən, Cəmiyyətin nizamnamə kapitalının miqdarı 2000.00 (İki min) manat, 00 qəpik müəyyən edilmişdir. Cəmiyyətin səhmdarları onun səhmdarlarının reyestrinə əsasən müəyyənləşdirilir. Cəmiyyət səhmlərin bir hissəsinin satın alınması və ödənilməsi yolu ilə nizamnamə kapitalını azalda bilər.

Cəmiyyətin səhmdarlarının nizamnamə kapitalındakı payları aşağıdakı kimi müəyyən edilmişdir:

ƏLİZADƏ AQŞİN ARİF OĞLU : 100 faiz

Əsas fəaliyyət istiqamətləri

Cəmiyyətin mülkiyyətində ayrıca əmlakı vardır, öz öhdəlikləri üçün bu əmlakla cavabdehdir, öz adından əmlak və şəxsi qeyri-əmlak hüquqları əldə etmək və həyata keçirmək, vəzifələr daşımaq, məhkəmədə iddiaçı və ya cavabdeh olmaq hüququna malikdir. Cəmiyyət müstəqil balansa, möhürə, firma adına, loqotipə, bank hesablarına və digər rekvizitlərə malikdir.

Cəmiyyət kommersiya fəaliyyəti göstərir və onun hər hansı bir fəaliyyət növü ilə məşğul olmaq imkanı yalnız qanunla müəyyən edilmiş hallarda məhdudlaşdırıla və ya istisna edilə bilər.

"SYNTAX" QSC-nin əsas fəaliyyət sahəsi: PROQRAM TƏMİNATININ İŞLƏNMƏSİ

Cəmiyyətin hüquqi və fəaliyyət göstərdiyi ünvan

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı aşağıdakı kimidir:

AZ1069, BAKI ŞƏHƏRİ NƏRİMANOV RAYONU, YUSİF VƏZİR ÇƏMƏNZƏMİNLİ, ev 61

2. ŞİRKƏTİN ƏMƏLİYYAT MÜHİTİ

Azərbaycanda davamlı iqtisadi inkişaf əsasında iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliyini,inklüzivliyini və əhalinin sosial rifahının artırılmasının təmin edilməsi məqsədilə biznes və investisiya mühitinin daha da inkişafının, sahibkarlarının maliyyə resurslarına çıxış imkanlarının genişləndirilməsi,dövlət-sahibkar münasibətlərinin yeni çağırışlara uyğun olaraq təkmilləşdirilməsi istiqamətində hədəflənmiş məqsədyönlü islahatlar davam edir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 06 dekabr tarixli 1138 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələrinə əsasən aparılan islahatlar və həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində bir sıra

nailiyyətlər əldə edilmiş, mütərəqqi hüquqi baza formalaşmış, 2021-ci ildə ölkədə makroiqtisadi sabitlik və dayanıqlığın əsasları yaradılmışdır. Tədiyə balansı tarazlaşmış, valyuta ehtiyatlarına təzyiq azalmış, milli valyutanın xarici valyutalara qarşı məzənnəsi və inflyasiya gözləntiləri sabitləşmişdir.

2. ŞİRKƏTİN ƏMƏLİYYAT MÜHİTİ (davamı)

2021-ci ildə makroiqtisadi sabitlik meyillərinin yaranması qeyri-neft sektorunda iqtisadi artımın bərpasına şərait yaratmışdır. Belə ki, Azərbaycan Respublikasının Dövlət statistika Komitəsinin məlumatına əsasən ötən il qeyri-neft sektorunda ümumi daxili məhsul real olaraq 3.5% artmışdır.

Ölkədə sahibkarlığın inkişafı, biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması məqsədilə 2021-ci ildə vergi qanunvericiliyinə bir neçə istiqamətdə çox mühüm dəyişikliklər edilmişdir. Bunlar sahibkarlığın dəstəklənməsi, vergidən yayınmanın və "kölgə iqtisadiyyatının" miqyasının azaldılması, vergitutma bazasının genişləndirilməsi, vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi, mövcud və yeni veriləcək vergi güzəştlərinin səmərəliliyinin yüksəldilməsi kimi istiqamətləri əhatə edir.

Həyata keçirilən islahatlar nəticəsində Azərbaycan Dünya bankının " Doing Business" 2020 –cu il hesabatında 34-cü yerə layiq görülmüşdür. Bundan əlavə, sözügedən hesabatda Azərbaycan dünyanın 10 ən islahatçı dövləti siyahısına daxil edilərək dünyanın ən çox islahat aparan ölkəsi elan olunmuşdur.

3. MÜHÜM MÜHASİBAT UÇOTU SİYASƏTLƏRİ

Uyğunluq haqqında bəyanat

Bu maliyyə hesabatları Mühasibat Uçotu üzrə Beynəlxalq Standartları Şurası ("MUBSŞ") tərəfindən buraxılmış Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standatlarına və Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhi Komitəsi ("BMHŞK") tərəfindən verilmiş şərhlərə müvafiq olaraq hazırlanmışdır.

Əməliyyat valyutası

Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarına daxil edilən maddələr Cəmiyyətin fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitdəki valyutanı ("əməliyyat valyutası") istifadə etməklə ölçülür. Cəmiyyətin əməliyyat valyutası AZN-dir.Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının təqdim olunduğu valyuta AZN-dir. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının qaydalarına uyğun olaraq bu maliyyə hesabatlarında yerli valyuta təqdimat valyutası kimi istifadə olunur.

Əvəzləşdirmə

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri yalnız uçotda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanuni hüquq mövcud olduqda və xalis məbləğ əsasında hesablaşmalar aparılması, yaxud da eyni vaxtda aktivlərin satılması və öhdəliyin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulduqda bir-birinə qarşı əvəzləşdirir,xalis məbləği isə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda bildirilir. Hər hansı mühasibat uçotu standartı və ya şərhi ilə tələb olunmayana və ya icazə verilməyənədək və Cəmiyyətin mühasibat uçotu qaydalarında

konkret göstərilməyənə qədər gəlir və xərc mənfəət və ya zərər haqqında bir-birinə qarşı əvəzləşdirmir.

Maliyyə aktivləri

Cəmiyyətin maliyyə aktivləri aşağıdakı xüsusi kateqoriyalar üzrə təsnifləşdirilir: "Mənfəət və ya zərər üzrə ədalətli dəyərlə tanınan maliyyə aktivləri, "ödəniş müddətinə qədər saxlanılan " investisiyalar , "satıla bilən " maliyyə aktivləri və "kreditlər və debitor borcları" . Təsnifləşdirmə maliyyə alətinin növündən və məqsədindən aslıdır və ilkin tanınma zamanı müəyyən olunur.

Debitor borcları

Debitor borcları effektiv faiz dərəcəsi istifadə edilməklə amortizasiya olunmuş dəyər ilə təqdim edilir. Debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat, Cəmiyyətin debitorlardan alınacaq vəsaitlərinin ilkin razılaşmaya uyğun olaraq ödənilməli olan bütün məbləğləri toplaya bilməyəcəyi barədə obyektiv sübut olduqda müəyyən edilir. Ehtiyatın məbləği aktivin qalıq dəyəri ilə təxmin edilən gələcək pul vəsaiti axınlarının cari effektiv faiz dərəcəsi ilə diskontlaşdırılmış dəyər arasındakı fərqdir. Ehtiyatın məbləği məcmu gəlirlər hesabatında tanınır.

Kreditlərin və avansların silinməsi

Kreditlərin və avanslar yığılması mümkün olmadıqda kreditlər üzrə ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərəri üçün ehtiyyatlata qarşı hesabdan silinir. Rəhbərlik Cəmiyyətə ödənilməli olan borcların yığılması üçün bütün mümkün vasitələrdən istifadə etdikdən sonra kreditlər və avanslar hesabdan silinir. Əvvəllər hesabdan silinmiş məbləğlərin sonradan bərpa edilməsi ödənişlərin qaytarılması dövründə mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi məbləğinə qarşı əvəzləşdirilir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri asanlıqla müəyyən nağd pul məbləğinə çevrilə bilən və dəyəri cüzi dəyişikliklərə məruz qalan maddələrdir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri maddəsində kassada olan nağd pul vəsaitləri, yolda olan pul köçürmələri, bank hesablaşma hesabları, digər tələbli bank besabları, pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, bank overdraftları və ödənilmə müddəti üç aydan artıq olmayan digər yüksəklikvidli investisiyalar əks etdirilir. Mühasibat balansında bank overdraftları qısamüddətli öhdəliklərin tərkibində qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər maddəsi üzrə əks etdirilir.

Kreditlər və borclar

Kreditlər və borclar ilkin olaraq sövdələşmənin aparılmasına çəkilən xərclər çıxılmaqla, ədalətli dəyər üzrə tanınır. Sonrakı dövrlərdə kreditlər və borclar amortizasiya olunan dəyər ilə əks etdirilir: İstənilən alınmış vəsaitlər və ödənilmiş məbləğlər arasındakı fərq kredit və borcların verilmə müddəti ərzində mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir. (Effektiv faiz dərəcəsi metodu istifadə edilməklə)

Konvertasiya olunan istiqrazların öhdəliklərə aid olan hissəsinin ədalətli dəyəri konvertasiya olunmayan istiqrazlara ekvivalent bazar faiz dərəcəsi tətbiq edilməklə müəyyən olunur. Bu məbləğ konvertasiyada ləğv olunma müddətinə və istiqrazların ödəmə müddətinin çatması

müddətinə qədər amortizasiya olunan öhdəliyin dəyəri kimi əks etdirilir. Alınmış qalan vəsaitlər konvertasiyaya opsion kimi mənfəət vergisi effekt çıxılmaqla kapitala əlavə edilir. Kreditlər və borclar, Cəmiyyət tərəfindən bu öhdəliklərin ödənilmə müddətinin mühasibat balansının tərtib edilmə müddətindən ən azı bir ildən artıq olan müddətə ödəniləcəyi barədə şərtsiz hüququ olması halları istisna olmaqla, qısamüddətli öhdəliklər kimi təsnifləşdirilir.

Maliyyə alətlərinin tanınmasının dayandırılması

Cəmiyyət yalnız aktivdən pul daxilolmaları üzrə oyun müqavilə hüquqlarının vaxtı bitdikdə yaxud maliyyə aktivini və aktiv üzrə mülkiyyət hüquqları ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatları digər tərəfə ötürdükdə maliyyə aktivinin tanınmasını dayandırır. Cəmiyyət aktiv üzrə mülkiyyət hüquqları ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatları digər tərəfə köçürməzsə və ya özündə saxlamasa və köçürülmüş aktiv üzərində nəzarətini davam etdirərsə, o, aktivdə saxlanılmış payını və bununla əlaqədar ödəyəcəyi məbləğlər ilə əlaqədar girovu təmin edilmiş borc vəsaitlərini də uçota tanıyır.

Maliyyə aktivinin tanınması təmamilə dayandırıldığı halda, maliyyə aktivinin balans dəyəri ilə nəzəri olaraq alınmış və alınacaq məbləğlər və digər məcmu gəlirdə tanınmış və kapitalda toplanan yığılmış gəlir və zərələr arasındaki fərq mənfəət və zərərdə tanınır.

Maliyyə aktivinin tanınmasının təmamilə dayandırılması halından başqa digər hallarda (məs. Cəmiyyət ötürülmüş aktivlərin bir hissəsini almaq hüququnu saxlayırsa), Cəmiyyət maliyyə aktivinin əvvəl müəyyən edilmiş balans dəyərini maliyyə çətinliyi davam etdiyi müddətdə tanımağa davam etdiyi hissə ilə aktivlərin ötürülməsi tarixində həmin hissələrin nisbi ədalətli dəyərləri əsasında artıq tanımayan hissə arasında bölüşdürür. Artıq tanımayan hissəyə aid edilmiş balans dəyəri ilə artıq tanımayan hissə üzrə alınmış ödəniş məbləği və ona aid edilmiş, digər mənfəət haqqında hesabatda tanınmış hər hansı yığılmış gəlir və ya zərər arasında fərq mənfəət və ya zərər uçotunda tanınır. Digər mənfəət haqqında hesabatda tanınmış yığılmış gəlir və ya zərər tanınması davam edən hissə ilə belə hissələrin ədalətli dəyəri əsasında tanınması artıq dayandırılmış hissə arasında bölüşdürülür.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəlikləri ya mənfəət və ya zərər hesabatlarında ədalətli dəyərlə qeyd edilən maliyyə öhdəlikləri, ya da "digər maliyyə öhdəlikləri" kimi təsnif edilir.

Digər maliyyə öhdəlikləri

Digər maliyyə öhdəlikləri ilk olaraq əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərlə ölçülür.
Digər maliyyə öhdəlikləri sonradan effektiv faiz metodu istifadə edilməklə və faiz xərcləri effektiv gəlir əsasında tanınmaqla amortizasiya olunmuş dəyərlərlə ölçülür.

Effektiv faiz metodu maliyyə öhdəliyinin amotizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz xərclərinin müvafiq dövr üzrə bölüşdürülməsi üsuludur. Effektiv faiz dərəcəsi təxmin edilən gələcək nağd pul ödəmələrini (o cümlədən, effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsini təşkil edən məntəqələrdə ödənilmiş yaxud alınmış bütün haqlar, əməliyyat xərcləri və digər mükafat yaxud endirimlər) maliyyə öhdəliyinin güman edilən müddəti, yaxud (məqsədə müvafiq hallarda) daha qısa müddət ərzində ilkin tanınma zamanı xalis balans dəyərinə qədər dəqiqliklə diskontlaşdırılan dərəcədir.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması
Maliyyə öhdəliyinin tanınması yalnız Cəmiyyət ödəniş ödədiyini yerinə yetirdikdə, belə ödəniş ləğv olunduqda yaxud müddəti başa çatdıqda dayandırır. Mövcud maliyyə öhdəliyi tam başqa şərtlərlə eyni kreditorun təqdim etdiyi digər öhdəliklə əvəzlənərsə, belə əvəzlənmə və ya düzəliş ilkin öhdəliyin tanınmasının dayandırılması və yeni öhdəliyin tanınması kimi qəbul edilir.Tanınması dayandırılmış maliyyə öhdəliyinin balans dəyəri ilə öhdəliklər üzrə ödənilmiş və ödəniləcək məbləğ arasındakı fərq mənfəət və zərər uçotunda tanınır.

Derivativ (törəmə) maliyyə alətləri
Cəmiyyət valyuta mübadiləsi ilə bağlı riskləri tənzimləmək məqsədilə xarici valyuta üzrə müxtəlif derivative forvard müqavilələri kimi törəmə maliyyə alətlərinə daxil olur.
Derivativlər derivative müqaviləsinin bağlandığı tarixdə ilkin olaraq uçotda ədalətli dəyərlə tanınır və daha sonra isə hər hesabat dövrünün sonunda onların ədalətli dəyəri ilə yenidən qiymətləndirilir. Onların dövrünün sonuna olan ədalətli dəyərinə qarşı təkrar ölçülür. Nəticədə yaranmış gəlir və ya zərər derivativ hecinq aləti kimi təyin olunduqda və qüvvədə olduqda dərhal mənfəət və ya zərər hesabatında tanınır. Bu halda onların mənfəət və ya zərər hesabatında tanınması vaxtı hecinq əlaqələrinin xüusiyyətlərindən asılı olur.
Derivativlərin ədalətli dəyəri məqbul olduqda onlar aktivlər kimi, mənfi olduqda isə öhdəliklər kimi qeydə alınır. Cəmiyyət bəzi derivativləri tanınmış aktivlərin və ya öhdəliklərin ədalətli dəyərinin hecinqi kimi və ya cəmiyyətin öhdəlikləri (ədalətli dəyər hecinqi), yüksək ehtimallı proqnoz əməliyyatlarının hecinqi və ya cəmiyyət öhdəliklərinin xarici valyuta riskinin hecinqi (pul vəsaitləri hecinqi) və ya xarici əməliyyatlara xalis investisiyaların hecinqi kimi müəyyən edir.

Gəlirin tanınması
Gəlir satılmış mal, iş və xidmətlərin ədalətli dəyəri ilə (əlavə dəyər vergisi çıxılmaqla) tanınır. Satışdan gəlir aşağıdakı qaydada tanınır:

- Malların təqdim edilməsindən gəlirlər
- Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər

Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər o hesabat dövrünə aid edilir ki, bu xidmətlər göstərilmişdir və xidmət göstərilməsi üzrə konkret sövdələşmənin tələbləri başa çatdırılmışdır. Konkret sövdələşmənin tələblərinin başa çatdırılması dərəcəsi faktiki göstərilmiş xidmətlərin həcminin sövdələşmə üzrə göstəriləcək xidmətlərin ümumi həcmindəki payı kimi qiymətləndirilir.

- Faiz gəlirləri

Faiz gəlirləri effektiv faiz dərəcəsi metodu istifadə edilməklə zaman tənasüblüyü əsasında tanınır. Debitor borcunun dəyərinin aşağı düşməsi hallarında Cəmiyyət balans dəyərini əvəzi ödənilə bilən dəyərə qədər aşağı salır. Dəyərin bu qaydada aşağı salınması, maliyyə alətlərinin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə edilməklə, ilkin tanınma tarixinə pul vəsaitləri axınının gələcək diskontlaşdırılmış hesablamaları yolu ilə müəyyən edilir. Dəyəri aşağı salınmış faiz gəlirləri konkret şəraitdən asılı olaraq, pul vəsaitlərinin daxil olması və ya xərclərin ödənilməsi qaydasında tanınır.

- Dividend gəlirləri

Dividend gəlirləri o zaman tanınır ki təsisçilərin mənfəət əldə etmək hüququ müəyyən olunmuşdur.

İcarə

İcarənin şərtlərinə əsasən mülkiyyət hüququ üzrə bütün risk və mükafatlar icarəçiyə ötürüldüyü zaman belə icarə maliyyə icarəsi kimi təsnifləşdirilir. Bütün digər icarələr əməliyyat icarəsi kimi təsnifləşdirilir.

Cəmiyyət- İcarəyə götürən tərəf kimi

Əməliyyat lizinqi ilə bağlı ödənişlər, lizinq obyekti olan aktiv üzrə iqtisadi mənfəətin tanınması üçün belə mənfəətin daxil olduğu müddəti daha uyğun əks etdirən digər bir metodun istifadə edildiyi hallar istisna olmaqla, lizinq müddəti ərzində düzxətli metod əsasında xərc kimi tanınır.

Əməliyyat icarəsi sövdələşməsinin bağlanması üçün icarə stimulları əldə olunduqda belə stimullar öhdəlik kimi tanınır. Stimullar üzrə ümumi mənfəət, lizinq obyekti olan aktiv üzrə iqtisadi mənfəətin tanınması üçün belə mənfəətin daxil olduğu müddəti daha uyğun əks etdirən digər bir metodun istifadə edildiyi hallar istisna olmaqla, düz xətt üsulu əsasında icarə haqqı xərclərinin azalması kimi tanınır.

Əmlak və avadanlıq

Daşınmaz əmlak və avadanlıq yığılmış köhnəlmə və yığılmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyərlə göstərilir.

Əmlak avadanlıqlarının obyekti hesabdan silindikdə və ya onların davamlı istifadəsi artıq heç bir iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Əmlak və avadanlıq obyektlərinin satılaraq hesabdan silinməsi və ya istismardan çıxarılmasından irəli gələn hər hansı gəlir və ya zərələr belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunmuş gəlirlər arasında fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və ya zərər hesabatında tanınır.

Əsas vəsaitlər üzrə amortizasiya azalan qalıq metoduna əsasən aşağıdakı illik amortizasiya faizlərindən istifadə etməklə hesablanır:

- Binalar, tikililər və qurğular 7%
- Maşın və avadanlıq 20%
- Nəqliyyat vasitələri 25%
- Yüksək texnologiyalar məhsulu olan hesablama texnikası 25%
- Digər əsas vəsaitlər 20%

Qeyri-maddi aktivlər

Ayrı ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər 10%

Müəyyən istismar müddəti olan ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər yığılmış köhnəlmə və yığılmış dəyərsizləşmə zərəri çıxılmaqla ilkin dəyər ilə uçotda qeyd edilir. Amortizasiya aktvinin təxmin edilən faydalı istismar müddəti ərzində düz xətt metodundan istifadə etməklə uçotda tanınır. Təxmin edilən faydalı istismar müddəti və köhnəlmə metodu gələcək dövrlər üzrə uçota alınan təxminlərdən hansı dəyişiklərin təsiri nəzərə alınmaqla hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir. Ayrılıqda alınmış və qeyri-müəyyən istismar

müddətləri olan qeyri-maddi aktivlər yığılmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyərlə uçota alınır.
İllik amortizasiya hesablamaları istifadə müddəti məlum olmayan qeyri-maddi aktivlər üçün illik 10 faizədək, istifadə müddəti məlum olanlar üçün isə illər üzrə istifadə müddətinə mütənasib məbləğlərlə müəyyən edilir.

Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılması

Qeyri-maddi aktivlər satılaraq hesabdan silindikdə yaxud onların sonrakı istismarı və ya satılması gələcəkdə iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılmasından yaranan gəlir və ya zərər, belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunan xalis gəlir məbləği arasındakı fərq kimi ölçülür və aktivin tanınması dayandırıldığı zaman mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda tanınır.

Maddi və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməsi

Cəmiyyət maddi və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməyə məruz qalaraq qiymətlərin düşüb-düşmədiyini müəyyənləşdirmək üçün hər hesabat dövrünün sonunda bele aktivlərin balans dəyərini təhlil edir. Dəyərsizləşmənin baş verdiyinə dəlalət edən hər hansı hal mövcud olarsa, dəyərsizləşmə üzrə zərərin (əgər varsa) həcmini müəyyən etmək üçün aktivin bərpa dəyəri hesablanır. Aktivin fərdi hallarda bərpa dəyərinin hesablamaq mümkün olmazsa, Cəmiyyət belə aktivin aid olduğu gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyərini müəyyən edir. Aktivin yerləşdirilməsinə müvafiq və ardıcıllığı gözlənilən əsaslar müəyyən edildiyi hallarda, korporativ aktivlər, həmçinin fərdi gəlir gətirən aktivlər qrupunda yerləşdirilə bilər yaxud, başqa cür, müvafiq qaydada və ardıcıllığı gözlənilməklə yerləşdirmə əsasları müəyyən edilmiş ən kiçik gəlir gətirən aktivlər qrupunda yer alır.
Qeyri-müəyyən istifadə müddəti olan və istifadə üçün hazır olmayan qeyri-maddi aktivlər ən azı ildə bir dəfə və ya dəyərsizləşmə əlaməti olduqda dəyərsizləşmə üzrə yoxlamadan keçməlidir.
Bərpa dəyəri ədalətli dəyərdən satış və istifadə dəyərlərini çıxıldıqdan sonra alınan daha yüksək məbləğdir. İstismar dəyərini qiymətləndirərkən təxmin edilən gələcək dövrlərin pul axınları pulun vaxt üzrə dəyərinin və gələcək pul axınları ilə bağlı təxminlərə düzəliş edilməmiş aktiv üçün səciyyəvi olan risklərin hazırki bazar qiymətləndirilməsini özündə əks etdirən vergiyə qədərki diskont dərəcəsindən istifadə etməklə cari dəyərinə qədər diskontlaşdırır.
Aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) bərpa dəyərinin onun balans dəyərindən az olduğu hesablanarsa, belə aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri bərpa dəyərinə kimi azaldılır. Dəyərsizləşmə üzrə zərər sonradan əvəzləşdirilərsə, aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri hesablamasına düzəliş verilmiş bərpa dəyərinə qədər artırılır, bu şərtlə ki,artırılmış belə balans dəyəri aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) dəyərsizləşmə zərərinin tanımadığı keçmiş illərdə müəyyən edilmiş balans dəyərindən artıq olmasın . Dəyərsizləşmə üzrə zərərin bərpası dərhal mənfəət və ya zərər hesabında tanınır.

Əməliyyat vergiləri

Azərbaycan Respublikasında Cəmiyyətin fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq hesablanan bir sıra digər vergilər tətbiq edilir. Belə vergilər əməliyyat xərclərinin tərkib hissəsi kimi mənfəət və ya zərər haqqında hesabata daxil edilir.

İşçi heyəti üzrə ödənişlər

Əmək haqları, Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinə ödənişlər, məzuniyyət və xəstəlik vərəqələri üzrə illik ödənişlər, mükafatlar və müvafiq gəlir vergisi Cəmiyyətin işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlərin göstərildiyi ildə hesablanır.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar Cəmiyyətin keçmişdə baş vermiş hadisənin nəticəsi olaraq hazırda öhdəliyi (hüquqi yaxud konstruktiv) olduqda tanınır; bu zaman cəmiyyətdən öhdəliyin yerinə yetirilməsinin tələb olunacağı ehtimal edilir və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə hesablana bilir.

Ehtiyatlar kimi tanınan məbləğ öhdəliklə bağlı risk və qeyri-müəyyənlikləri nəzərə almaqla hesabat dövrünün sonunda cari öhdəliyin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tələb olunan məbləğlərin ən düzgün hesablanmasıdır. Ehtiyat ayırmaları hazırki öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün hesablanmış pul vəsaitləri axınına istinad etməklə ölçülərsə, onun balans dəyəri (pulun vaxt üzrə dəyərinin təsiri əhəmiyyətli olduqda) həmin pul vəsaitlərinin cari dəyərinə bərabər olur.

Ehtiyatların yerləşdirilməsi tələb olunan müəyyən bütün iqtisadi mənfəətin kənar tərəflər vasitəsilə bəyan ediləcəyi gözlənilirsə, bu vəsaitin qaytarılması və alınacaq belə vəsaitlərin düzgün qiymətləndirilməsi barədə qəti əminlik olduqda alınacaq məbləğ uçotda aktiv kimi tanınır.

Şərti aktiv öhdəliklər

Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti haqqında tanınmır, lakin, hesablaşma üzrə vəsaitlərin azalması ehtimalı olduqda, belə öhdəliklər açıqlanmalıdır. Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmır, lakin, onlarala bağlı iqtisadi mənfəətin əldə olunacağı ehtimal edildikdə açıqlanmalıdır.

Xarici valyutalar

Cəmiyyətin maliyyə hesabatları hazırlanarkən, onun əməliyyat valyutasından başqa digər valyuta (xarici valyutalar) ilə aparılan əməliyyatlar belə əməliyyatların aparıldığı tarixdə üstünlük təşkil edən mübadilə məzənnələri ilə qeydə alınır.

Hər hesabat dövrünün sonunda, xarici valyuta ilə ifadə olunmuş pul vəsaitlərinin valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyən olunduğu tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə ilə təkrar qiymətləndirilir.

Xarici valyutada ədalətli dəyər ilə uçota alınmış qeyri-pul vəsaitlərinin valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyənləşdirdiyi tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə təkrar qiymətləndirilir.

Monetar maddələr üzrə valyuta fərqləri aşağıdaki hallar istisna olmaqla mənfəət və ya zərər hesabatında baş verdiyi dövrdə tanınır:

- Gələcəkdə istifadə üçün nəzərdə tutulmuş başa çatdırılmamış aktivlərlə əlaqəli xarici valyuta ilə ifadə olunmuş borclar üzrə məzənnə fərqləri, xarici valyuta ilə ifadə olunmuş borclar üzrə faiz xərclərinə düzəliş kimi hesab olunduqda aktivlərin dəyərinə daxil edilir.
- Müəyyən xarici valyuta risklərinin qarşısını almaq üçün aparılan əməliyyatlar üzrə valyuta fərqləri (aşağıdakı hecinqin uçotu qaydalarına baxın) və hesablaşmanın olmadığı və olacağı güman edilməyən xarici əməliyyatlarda xalis investisiya formalaşdırır), hansı ki, ilk əvvəl digər gəlirlərdə göstərilir və daha sonra səhmdar kapitalından pul vəsaitlərinin mənfəət və zərər hesabına təsnif edilir.
- Maliyyə hesabatlarının təqdim edilməsi məqsədilə ilə Cəmiyyətin xarici əməliyyatlarının aktiv və öhdəlikləri hər hesabat müddətinin sonunda qüvvədə olan mübadilə məzənnələri əsasında AZN-ə çevrilir, istisna hallarda valyuta mübadilə məzənnələri həmin müddət ərzində əhəmiyyətli dərəcədə tərəddüd etdiyi halda sövdəşmələrin tarixində qüvvədə olan valyuta mübadilə məzənnələri istifadə olunur. Hər hansı valyuta mübadilə fərqləri meydana gəldiyi halda digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda tanınır və kapitalda toplanır.
- Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında Cəmiyyətin ilin sonunda tətbiq etdiyi valyuta mübadiləsi məzənnələr aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
1 Rusiya rublu	**0.0229 AZN**	**0.0231 AZN**
1 ABŞ dolları	**1.7000 AZN**	**1.7000 AZN**
1 Avro	**1.9265 AZN**	**2.0890 AZN**
1 Türk lirəsi	**0.1329 AZN**	**0.2305 AZN**

4. MÜHÜM MÜHASİBAT UÇOTU MÜHAKİMƏLƏRİ VƏ TƏXMİNLƏRLƏ BAĞLI QEYRİ-MÜƏYYƏNLİYİN ƏSAS MƏNBƏLƏRİ

Cəmiyyət növbəti ildə aktivlərin və öhdəliklərin hesabat olunan məbləğlərinə təsir edəcək qiymətləndirmələr aparır və fərziyyələr irəli sürülür. Qiymətləndirmələr və mühakimələr davamlı qaydada aparılır, rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, habelə şəraitə uyğun hesab olunan gələcək hadisələrlə bağlı gözləntilərə əsaslanır. Rəhbərlik mühasibat uçotu qaydalarının tətbiqi prosesində qiymətləndirmə tələb olunan mühakimələrdən əlavə bəzi qərarlar və növbəti ildə aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində mühüm düzəlişlərə səbəb ola biləcək qiymətləndirmələr aşağıdakılardan ibarətdir:

Kreditlərin və debitor borclarının dəyərsizləşməsi

Cəmiyyət dəyərsizləşməni müəyyən etmək məqsədilə kreditləri və debitor borclarını mütamadi olaraq nəzərdən keçirir. Cəmiyyətin kreditlər və debitor borcları portfelində baş vermiş dəyərsizləşmə üzrə zərərin tanınması üçün kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyyatlar yaradılır.

4. MÜHÜM MÜHASİBAT UÇOTU MÜHAKİMƏLƏRİ VƏ TƏXMİNLƏRLƏ BAĞLI QEYRİ-MÜƏYYƏNLİYİN ƏSAS MƏNBƏLƏRİ (davamı)

Cəmiyyətin kredit və debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlara dair mühasibat təxminlərini qeyri-müəyyən hesab edir, ona görə ki, onlar gələcək defolt dərəcələri barədə

fərziyələrin, eləcə də dəyərsizləşmiş kreditlər və debitor borcları ilə bağlı potensial itkilərin qiymətləndirilməsinin yaxın keçmişdəki fəaliyyət nəticələrinə əsaslanması səbəbindən vaxtaşırı olaraq dəyişikliklərə çox məruz qalır və Cəmiyyətin hesablandığı zərər ilə faktiki zərər arasında hər hansı əhəmiyyətli fərq müqabilində ondan gələcək dövrlərdə maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə biləcək ehtiyatların qeyd edilməsi tələb oluna bilər.

Borcalanlar maliyyə çətinlikləri üzləşdikdə və belə borcalanlara dair tarixi məlumat mənbələri az sayda olduqda, Cəmiyyət hər hansı dəyərsizləşmə üzrə zərərin məbləğini hesablamaq üçün rəhbərliyin mülahizələrindən istifadə edir.

Eynilə, Cəmiyyət keçmiş fəaliyyət nəticələri, keçmiş müştəri davranışı, qrup daxilində borcalanın ödəniş etmə vəziyyətindəki mənfi dəyişikləri göstərən müşahidə oluna bilən məlumatları, eləcə də qrup daxilində aktiv üzrə öhdəliyin yerinə yetirilməməsi halları ilə əlaqəli olan ölkə və yerli iqtisadi şəraitlərə əsaslanmaqla gələcək pul axınlarındakı dəyişiklikləri hesablayır. Rəhbərlik kredit riski ilə səciyyələnən aktivlər halında əvvəllər baş vermiş zərər üzrə keçmiş təcrübəyə və kreditlər qrupunda olduğu kimi dəyərsizləşməyə dəlalət edən obyektiv sübutlara əsaslanan ehtimallardan istifadə edir. Cəmiyyət tarixi məlumatlarda əksini tapmamış hazırki vəziyyətlərin qeyd edilməsi məqsədilə kreditlər qrupu üzrə müşahidə oluna bilən məlumatlara düzəliş etmək üçün rəhbərliyin mühakimələrdən istifadə edir.

Maliyyə hesabatlarında maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyyat müddəasının daxil edilməsi mövcud iqtisadi və siyasi şəraitlərə əsasən müəyyən olunmuşdur. Cəmiyyət Azərbaycan Respublikasında belə şəraitlərdə hansı dəyişikliklərin baş verecəyini və belə dəyişikliklərin gələcək dövrlərdə maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyyatlara necə təsir göstərəcəyini qabaqcadan söyləmək iqtidarında deyil.

5. ƏSAS VƏSAİTLƏR	**№**	**31.12.2020-ci il**	**İl ərzində daxil olmuşdur**	**Amortizasiya**	**Silinmişdir**	**31.12.2021-ci il**
Binalar, tikililər və qurğular						
Maşın və avadanlıqlar		3 407.58		681.51		2 726.07
Nəqliyyat vasitələri		5 150.03	27 881.36	8 257.85		24 773.54
Hesablama texnikası		13 756.35	4 287.29	6 205.67		11 837.97
Digər əsas vəsaitlər		3 377.88		675.58		2 702.30
Cəmi		25 691.84	32 168.65	15 820.61		42 039.88

6. QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR	**31 dekabr 2020-ci il**	**İl ərzində daxil olmuşdur**	**Köhnəlmə**	**31 dekabr 2021-ci il**
İstifadə müddəti məlum olmayan qeyri-maddi aktivlər	7 093.14		709.31	6 383.83
İstifadə müddəti məlum olan qeyri-maddi aktivlərin				
Cəmi	7 093.14		709.31	6 383.83

7. ÖDƏNMİŞ AVANSLAR	**31 dekabr 2021-ci il**	**31 dekabr 2020-ci il**
Alıcı və sifarişçilərlə hesablaşmalar		

Digər	-	-
Cəmi	0.00	0.00

8. DEBİTOR BORCLARI	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Alıcı və sifarişçilərlə hesablaşmalar	138 387.06	182 361.97
Qabaqcadan ödənilmiş vergilər	39 733.57	18 153.23
Cəmi	178 120.63	200 515.20

9. QISAMÜDDƏTLI KREDITOR BORCLARI	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Dövlət büdcəsinə		
Sair kreditorlar	692.10	85 486.51
Cəmi	**692.10**	**85 486.51**

10. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ	31 dekabr 2021-ci il
Pul vəsaitləri	159 693.78
Cəmi	**159 693.78**

11. ƏSAS ƏMƏLİYYAT GƏLİRİ	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Malların təqdim edilməsindən gəlir		
Xidmətlərin göstərilməsindən gəlir	1 305 985.24	1 194 202.59
İcarə gəlirləri		
Cəmi	**1 305 985.24**	**1 194 202.59**

12. İNSAN RESURSLARI ÜZRƏ XƏRCLƏR	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Əmək haqqı və digər müavinatlar	- 694 931.50	- 609 583.89
Sosial-fondların təminatına ayırmalar	- 114 300.20	- 100 787.58
Cəmi	**- 809 231.70**	**- 710 371.47**

13. ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
İcarə xərcləri	-	-
Vergi xərcləri	- 189.04	- 214.12
Yanacaq xərci	- 2 339.27	- 2 150.90
Su və kanalizasiya xərcləri	-	-
Elektrik xərcləri	-	-
Qaz xərcləri	-	-
Rabitə və informasiya xidmətləri	- 1 690.67	- 2 343.72
Bank komissiyaları	- 3 801.59	- 3 636.91
Amortizasiya xərcləri	- 16 529.92	- 9 218.67
Nəqliyyat xərcləri	-	-
Sığorta xərcləri	- 8 457.07	- 1 301.79
Faiz xərcləri	-	-
Təmir xərcləri	-	-
Mühafizə xərcləri	-	-
Ezamiyyə xərcləri	- 4 209.90	- 1 256.02
Marketinq – reklam xərci	-	-

Sair xərclər	- 65 720.55	- 80 813.40
Digər xərclər	- 96 068.96	- 22 680.84
Gəlirdən çıxılmayan xərclər		
Cəmi	**- 199 006.97**	**- 123 616.37**

14. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Cəmiyyət ödəniləcək cari mənfəət vergisi, eləcə də aktiv və öhdəliklər üzrə vergi bazalarını onun fəaliyyət göstərdiyi ölkələrin Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə əsasən hesablayır və uçotda əks etdirir ki, buda BAS-dan fərqli ola bilər.

Təşkilat bəzi xərclər vergiyə cəlb olunmadığından və bəzi gəlirlər vergi məqsədləri üçün vergidən azad olunduğundan daim vergi xərcləri ilə üzləşir.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatları məqsədləri üçün uçota alınan aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə verginin hesablanması məqsədilə istifadə edilən məbləğlər arasındakı müvəqqəti fərqlər üzrə xalis vergi təsirini əks etdirir.

31 dekabr 2021-ci və 2020-ci il tarixlərinə olan müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınması üzrə müxtəlif metodlar, zaman müddətləri, eləcə də müəyyən aktivlər üzrə vergi-uçot əsaslı fərqlərdən yaranan müvvəqəti fərqlər ilə əlaqədardır.

Aşağıdakı məbləğlərin üzləşdirilməsində tətbiq edilən vergi dərəcəsi Azərbaycan Respublikasında vergi qanunvericiliyinə əsasən (müəyyən edildiyi kimi) hüquqi şəxslər tərəfindən vergiyə cəlb olunanan mənfəət üzrə ödəniləcək 20%-lik mənfəət vergisi dərəcəsidir.

31 dekabr 2021-ci və 2020-ci il tarixlərinə qüvvədə olan vergi dərəcəsinin üzləşdirilməsi aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət	**150 791.63**	**258 188.69**
Mənfəət vergisi xərci:	- 30 158.33	- 51 637.74
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)	**120 633.30**	**206 550.95**

15. RİSKLƏR

Bazar riski

Bazar riski bazardakı qiymət və məzənnələr səviyyəsində dəyişikliklərin yaxud onların mütərəddidliyinin Cəmiyyətin gəlir və ya kapitalına yaxud da onun biznes məqsədlərinin reallaşdırılması imkanlarına mənfi təsir göstərməsi riskidir.

Bazar riski faiz dərəcəsi riski kimi, valyuta riski, kredit spredləri, əmtəə qiymətləri və qiymətli kağızların qiyməti aiddir. Cəmiyyətin ölçmə üsullarında və ya üzləşdiyi riskdə yaxud da qeyd olunan risklərin idarə edildiyi və ölçüldüyü tərzdə heç bir dəyişikliklər baş verməmişdir.

Cəmiyyət daxilindəki müəssələr həm sabit, həm də dəyişkən ("üzən") faiz dərəcələri ilə borc vəsaitlər cəlb edildiyindən Cəmiyyət faiz riskləri ilə üzləşir. Risk Cəmiyyət tərəfindən sabit və üzən faiz dərəcələrinin müvafiq şəkildə vəhdəti yaradılmaqla idarə olunur.

Müşahidə Şurası həmçinin Cəmiyyət müsbət faiz marjası ilə təmin edən onun faiz dərəcəsi mövqeyini uyğunlaşdırmaqla faiz riskini və bazar risklərini idarə edir. Nəzarət şöbəsi Cəmiyyətin cari maliyyə nəticələrinin monitorinqini həyata keçirir, Cəmiyyətin faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə həssaslığını və mənfəətinə təsirini qiymətləndirir.

Cəmiyyətin bəzi maliyyə öhdəlikləri ya dəyişkən faiz dərəcəsi daşıyır, ya da ki, kreditorun seçimi ilə faiz dərəcələrinin dəyişilə bilməsini nəzərdə tutan maddə daxil edilir. Cəmiyyət faiz dərəcəsi marjasını nəzarətdə saxlayır və bu səbəbdən əhəmiyyətli faiz dərəcəsi riskinə və ya sonrakı pul vəsaitlərinin hərəkətli riskinə məruz qalmadığını hesab edir.

Faiz dərəcəsinə qarşı həssaslıq

Cəmiyyət bazar mühitindəki mənfi dəyişikliklərdən irəli gələ biləcək potensial itkiləri dövri olaraq hesablamaqla ədalətli dəyərin faiz dərəcəsi riskini idarə edir.
Nəzarət şöbəsi Cəmiyyətin cari maliyyə nəticələrinin monitorinqini həyata keçirir, Cəmiyyətin ədalətli dəyərin faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə həssaslığını və onun gəlirliyinə təsirini hesablayır.
Aşağıda göstərilən həssaslıq təhlili hesabat dövrünün sonunda həm derivativ, həm də qeyri-derivativ alətlər üzrə faiz riskinə məruzqalma əsasında müəyyən edilmişdir. Üzən faiz dərəcəsi daşıyan öhdəliklər üzrə təhlil dövrün sonunda öhdəliyin ödənilməmiş məbləğinin bütün il üzrə ödənilmədiyini hesab etməklə həyata keçirilir. Cəmiyyət daxilində faiz dərəcəsi barədə əsas idarə heyətinə məlumat verildikdə 50 baza dərəcəsində artım və ya azalmaya istinad edilir ki, bu da rəhbərliyin faiz dərəcələrində mümkün dəyişikliklərin qiymətləndirilməsini əks etdirir.

Valyuta riski

Valyuta riski xarici valyuta mübadiləsi məzənnələrində dəyişikliklər baş verməsi səbəbindən maliyyə alətlərinin dəyəri qeyri-müəyyən olacağı ilə bağlı riskdir. Cəmiyyət üstünlük təşkil edən xarici valyuta mübadiləsi məzənnəsində dəyişikliyin baş verməsi nəticəsində onun maliyyə vəziyyəti və vəsaitlər hərəkətinin təsirə məruz qala biləcəyi halı ilə üzləşir. Müşahidə Şurası təxmin edilən AZN məzənnəsinin dəyişməsi və digər makroiqtisadi göstəricilər əsasında açıq valyuta mövqeyinin idarə edilməsi yolu ilə valyuta riskinə nəzarət edir ki, bu da Cəmiyyətə valyutaların milli valyutaya qarşı mübadilə məzənnələrinin dəyişkənliyindən irəli gələn əhəmiyyətli zərərin azaldılması üçün imkan yaradır.

Həssaslıq təhlili üzrə məhdudiyyətlər

Əslində, ehtimallar və digər amillər arasında qarşılıqlı əlaqə mövcuddur. O cümlədən qeyd etmək lazımdır ki, bu həssaslıqlar sabit deyil və iri yaxud xırda təsirlər bu nəticələrdən interpolyasiya və ya ekstrapolyasiya edilməlidir.

Həssaslıq təhlili Cəmiyyətin aktivlərinin və öhdəliklərinin fəal şəkildə idarə edildiyini nəzərə almır. Bundan əlavə, Cəmiyyətin maliyyə vəziyyəti bazarda dəyişikliklər baş verdikdə dəyişə bilər. Məsələ, Cəmiyyətin maliyyə riskinin idarə edilməsi strategiyası bazardakı dəyişikliklərə qarşı həssaslığın idarə edilməsini nəzərdə tutur. Bazardakı dəyişikliklər müəyyən həddi keçdikdə Cəmiyyətin rəhbərliyi bəzi investisiyaları satmaq, investisiya portfelinin strukturunu dəyişdirmək və ya müəyyən sığortalıyıcı addımlar atmaq kimi qərarlar həyata keçirə bilər. Nəticədə, aktivlər maliyyə vəziyyəti haqqında bazar dəyəri ilə qiymətləndirdikdə fərziyyələrdəki dəyişikliklər öhdəliklərə heç bir təsir göstərməyə bilər. Belə hallarda aktivlər və öhdəliklər üçün müxtəlif qiymətləndirmə bazasından istifadə edilməsi sahmdar kapitalının dəyişməsinə gətirib çıxara bilər.

Yuxarıda həssaslıq təhlillərinin digər məhdudiyyətlərinə Cəmiyyətin yalnız dəqiqliklə proqnozlaşdırılması mümkün olmayan qısamüddətli bazar dəyişikliklərinə dair mövqeyini əks etdirən potensial riski nümayiş etdirmək üçün şərti (hipotetik) bazar dəyişikliklərindən istifadə olunması və bütün faiz dərəcələrinin eyni qaydada hərəkət edecəyi ilə bağlı təxminlər daxildir.

Qiymət riski olan məhsullar

Cəmiyyət ümumi və ya xüsusi bazar dəyişiklikləri nəticəsində öz məhsulları üzrə qiymət riskinə məruz qalır.

Cəmiyyət qiymət riskini bazar şəraitindəki mənfi dəyişikliklərdən irəli gələn potensial itkiləri dövrü olaraq hesablamaqla və müvafiq zərər-həddi ("stop-loss") məhdudiyyətlərini, habelə marja və girov tələblərini müəyyənləşdirib saxlamaqla idarə edir.
İstifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri halında isə, Cəmiyyət belə öhdəliklərin ümumi məbləğində bərabər həcmdə potensial zərərlə üzləşir. Lakin, ehtimal edilən məbləği bundan azdır, çünki, öhdəliklərin əksəriyyəti kredit müqavilələrində göstərilən bəzi şərtlərdən asılıdır.

Əməliyyat riski

Əməliyyat sistemdəki nasazlıq, əməliyyatçının səhvi, saxtakarlıq və digər xarici hadisələr nəticəsində yaranmış zərərdir. Nəzarətlər yerinə yetirilmədikdə, əməliyyat riskləri müəssisənin nüfuzuna xələl gətirə, hüquqi və ya inzibati nəticələrinə səbəb ola və ya maliyyə itkilərinə gətirib çıxara bilər. Cəmiyyət bütün əməliyyat risklərinin aradan qaldırılmasını gözləmir, lakin özünün nəzarət konsepsiyası ilə, habelə potensial risklərə nəzarət və ya

onlara qarşı cavab tədbirləri görməklə bu riskləri idarə etməyə çalışır. Nəzarətlərə vəzifə bölgüsünün, sitemə çıxışın, təsdiqlənmə və üzləşdirmə prosedurlarının, heyətin təlimi və qiymətləndirmə proseslərinin səmərəli təşkili daxildir.

16. HESABAT TARİXİNDƏN SONRAKI HADİSƏLƏR

Hesabat tarixindən sonra hər hansı bir hadisə baş verməmişdir.